

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
เรื่อง การปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการตามบทเฉพาะกาล มาตรา ๔๒ แห่งพระราชกฤษฎีกา
จัดตั้งศูนย์ความเป็นเลิศด้านชีววิทยาศาสตร์ (องค์การมหาชน) พ.ศ. ๒๕๕๔

ศูนย์ความเป็นเลิศด้านชีววิทยาศาสตร์ (องค์การมหาชน) หรือ ศลช. ได้มีหนังสือ
ด่วนที่สุด ที่ ศลชท. ๐๑/๐๕/๐๑๓ ลงวันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๕๔ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
สรุปความได้ว่า ตามที่เดิม ศลช. เป็นหน่วยงานภายในสังกัดสำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้
(องค์การมหาชน) ต่อมาได้จัดตั้งเป็นศูนย์ความเป็นเลิศด้านชีววิทยาศาสตร์ (องค์การมหาชน) สังกัด
กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งศูนย์ความเป็นเลิศด้านชีววิทยาศาสตร์
(องค์การมหาชน) พ.ศ. ๒๕๕๔ ซึ่งตามมาตรา ๔๒ ของพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งศูนย์ความเป็นเลิศด้าน
ชีววิทยาศาสตร์ (องค์การมหาชน)ฯ บัญญัติว่า “ในวาระเริ่มแรก ให้ผู้อำนวยการศูนย์ความเป็นเลิศด้าน
ชีววิทยาศาสตร์ของประเทศไทย สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน) ซึ่งดำรง
ตำแหน่งอยู่ในวันที่พระราชกฤษฎีกานี้ใช้บังคับ ปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการตามพระราชกฤษฎีกานี้ไป
พลางก่อนจนกว่าจะมีการแต่งตั้งผู้อำนวยการตามพระราชกฤษฎีกานี้ ซึ่งต้องไม่เกินหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับ
แต่วันที่พระราชกฤษฎีกานี้ใช้บังคับ” ซึ่งในวันที่พระราชกฤษฎีกานี้ใช้บังคับ ไม่มีผู้ดำรงตำแหน่ง
ผู้อำนวยการศูนย์ความเป็นเลิศด้านชีววิทยาศาสตร์ของประเทศไทย สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์
ความรู้ (องค์การมหาชน) มีเพียงผู้รักษาการผู้อำนวยการ โดยมีอำนาจหน้าที่ตามข้อ ๒๑ ของ
ข้อบังคับคณะกรรมการบริหารสำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ ว่าด้วยการบริหารงานบุคคล
พ.ศ. ๒๕๕๒

เนื่องจากในคราวประชุมคณะกรรมการบริหารศูนย์ความเป็นเลิศด้านชีววิทยาศาสตร์
ได้มีการพิจารณาเกี่ยวกับผู้ปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการศูนย์ความเป็นเลิศด้านชีววิทยาศาสตร์ (องค์การ
มหาชน) ตามมาตรา ๔๒ ดังกล่าว ว่า คำว่า “ผู้อำนวยการศูนย์ความเป็นเลิศด้านชีววิทยาศาสตร์ของ
ประเทศไทย สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน)” หมายถึง ผู้ที่ดำรงตำแหน่ง
ผู้อำนวยการ หรือหมายความรวมถึงผู้รักษาการผู้อำนวยการ โดยในการประชุมคณะกรรมการบริหารฯ มี
ความเห็นแตกต่างกันสองฝ่าย ดังนี้

๑. ฝ่ายที่หนึ่ง เห็นว่า ผู้ที่ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการศูนย์ความเป็นเลิศด้านชีววิทยาศาสตร์
ของประเทศไทย สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน) ในวันที่พระราชกฤษฎีกานี้ใช้
บังคับเท่านั้นที่จะสามารถปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้อำนวยการศูนย์ความเป็นเลิศด้านชีววิทยาศาสตร์ตาม
พระราชกฤษฎีกานี้ได้

๒. ฝ่ายที่สอง เห็นว่า บุคคลซึ่งปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการศูนย์ความเป็นเลิศด้าน
ชีววิทยาศาสตร์ของประเทศไทย สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน) อยู่ในวันที่

พระราชกฤษฎีกานี้มีผลใช้บังคับ ถือเป็นผู้ดำรงตำแหน่งอยู่ในวันที่กฎหมายดังกล่าวมีผลใช้บังคับ จึงเป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการศูนย์ความเป็นเลิศด้านชีววิทยาศาสตร์ตามพระราชกฤษฎีกานี้

คณะกรรมการบริหารฯ พิจารณาแล้วเห็นว่าประเด็นดังกล่าวเป็นปัญหาข้อกฎหมาย จึงขอหารือว่า ผู้ดำรงตำแหน่งรักษาการผู้อำนวยการศูนย์ความเป็นเลิศด้านชีววิทยาศาสตร์ของประเทศไทย สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน) สามารถปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้อำนวยการศูนย์ความเป็นเลิศด้านชีววิทยาศาสตร์ ตามบทเฉพาะกาล มาตรา ๔๒ แห่งพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งศูนย์ความเป็นเลิศด้านชีววิทยาศาสตร์ (องค์การมหาชน) พ.ศ. ๒๕๕๔ ได้หรือไม่

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๒) ได้พิจารณาข้อหารือของศูนย์ความเป็นเลิศด้านชีววิทยาศาสตร์ (องค์การมหาชน) โดยได้รับฟังคำชี้แจงข้อเท็จจริงจากผู้แทนสำนักนายกรัฐมนตรี (สำนักงาน ก.พ.ร.) ผู้แทนสำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน) และผู้แทนศูนย์ความเป็นเลิศด้านชีววิทยาศาสตร์ (องค์การมหาชน) แล้ว เห็นว่า บทเฉพาะกาล มาตรา ๔๒^๑ แห่งพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งศูนย์ความเป็นเลิศด้านชีววิทยาศาสตร์ (องค์การมหาชน) พ.ศ. ๒๕๕๔ บัญญัติให้ผู้อำนวยการศูนย์ความเป็นเลิศด้านชีววิทยาศาสตร์ของประเทศไทย สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน) ปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการศูนย์ความเป็นเลิศด้านชีววิทยาศาสตร์ ไปพลางก่อนจนกว่าจะมีการแต่งตั้งผู้อำนวยการศูนย์ความเป็นเลิศด้านชีววิทยาศาสตร์ ตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งศูนย์ความเป็นเลิศด้านชีววิทยาศาสตร์ (องค์การมหาชน) พ.ศ. ๒๕๕๔ เป็นการรองรับโดยผลของกฎหมายให้ผู้บังคับบัญชาหน่วยงานตามกฎหมายเดิมปฏิบัติหน้าที่ไปพลางก่อน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้การดำเนินการของศูนย์ความเป็นเลิศด้านชีววิทยาศาสตร์ (องค์การมหาชน) ในระยะเริ่มแรกของการจัดตั้งสามารถดำเนินการต่อเนื่องไปได้โดยไม่หยุดชะงัก จนกว่ากลไกของกฎหมายที่บัญญัติขึ้นใหม่มีความพร้อมจะดำเนินการต่อไปได้เอง ด้วยเหตุนี้ ผู้ที่ทำหน้าที่เป็นผู้อำนวยการศูนย์ความเป็นเลิศด้านชีววิทยาศาสตร์ของประเทศไทย สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน) อยู่ในขณะนั้นจึงเป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้อำนวยการศูนย์ความเป็นเลิศด้านชีววิทยาศาสตร์เป็นการชั่วคราว และมีอำนาจหน้าที่ในฐานะเดียวกับผู้อำนวยการศูนย์ความเป็นเลิศด้านชีววิทยาศาสตร์ทุกประการในการกระทำการต่าง ๆ จนกว่าจะมีการแต่งตั้งผู้อำนวยการศูนย์ความเป็นเลิศด้านชีววิทยาศาสตร์ตามมาตรา ๒๒^๒ แห่งพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งศูนย์ความเป็นเลิศด้านชีววิทยาศาสตร์ (องค์การมหาชน)ฯ

ส่งพร้อมหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๙๐๑/๐๙๕๕ ลงวันที่ ๒๙ กรกฎาคม ๒๕๕๔ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกามีถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

^๑ มาตรา ๔๒ ในวาระเริ่มแรก ให้ผู้อำนวยการศูนย์ความเป็นเลิศด้านชีววิทยาศาสตร์ของประเทศไทย สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน) ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันที่พระราชกฤษฎีกานี้ใช้บังคับ ปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการตามพระราชกฤษฎีกานี้ไปพลางก่อนจนกว่าจะมีการแต่งตั้งผู้อำนวยการตามพระราชกฤษฎีกานี้ ซึ่งต้องไม่เกินหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันที่พระราชกฤษฎีกานี้ใช้บังคับ

^๒ มาตรา ๒๒ ให้ศูนย์มีผู้อำนวยการคนหนึ่ง

คณะกรรมการเป็นผู้มีอำนาจสรรหา แต่งตั้ง และถอดถอนผู้อำนวยการ

ในกรณีที่ไม่มีผู้อำนวยการหรือผู้อำนวยการไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองผู้อำนวยการที่มีอาวุโสตามลำดับปฏิบัติหน้าที่แทน ถ้าไม่มีรองผู้อำนวยการ ให้คณะกรรมการแต่งตั้งกรรมการคนหนึ่งเป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่แทน

แม้การที่ข้อเท็จจริงปรากฏว่าในวันที่พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งศูนย์ความเป็นเลิศด้านชีววิทยาศาสตร์ (องค์การมหาชน)ฯ ใช้บังคับ ไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการศูนย์ความเป็นเลิศด้านชีววิทยาศาสตร์ของประเทศไทย สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน) มีเพียงผู้รักษาการในตำแหน่งดังกล่าวก็ต้องถือว่าผู้รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการมีอำนาจและหน้าที่ตามตำแหน่งที่ตนรักษาการตามข้อ ๒๑^๓ ของข้อบังคับคณะกรรมการบริหารสำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ ว่าด้วยการบริหารงานบุคคล พ.ศ. ๒๕๕๒ ลงวันที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๕๒ ประกอบกับเมื่อสำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน) ยอมรับการแต่งตั้งผู้รักษาการแทนในตำแหน่งผู้อำนวยการศูนย์ความเป็นเลิศด้านชีววิทยาศาสตร์ของประเทศไทย โดยมีคำสั่งสำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน) ที่ ๑๓๕/๒๕๕๒ เรื่อง แต่งตั้งผู้รักษาการแทนผู้อำนวยการศูนย์ความเป็นเลิศด้านชีววิทยาศาสตร์ของประเทศไทย ลงวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๕๒ แต่งตั้งผู้รักษาการผู้อำนวยการศูนย์ความเป็นเลิศด้านชีววิทยาศาสตร์ของประเทศไทยตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๒ เป็นต้นไป จนกว่าจะมีคำสั่งเปลี่ยนแปลง ดังนั้น ผู้รักษาการผู้อำนวยการจึงเป็นผู้ใช้อำนาจของผู้อำนวยการศูนย์ความเป็นเลิศด้านชีววิทยาศาสตร์ของประเทศไทย สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน)

อนึ่ง คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๒) มีข้อสังเกตว่า โดยที่บทเฉพาะกาล มาตรา ๔๒ แห่งพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งศูนย์ความเป็นเลิศด้านชีววิทยาศาสตร์ (องค์การมหาชน)ฯ บัญญัติให้ผู้อำนวยการศูนย์ความเป็นเลิศด้านชีววิทยาศาสตร์ของประเทศไทย สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน) ปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งศูนย์ความเป็นเลิศด้านชีววิทยาศาสตร์ (องค์การมหาชน)ฯ ไปพลางก่อนจนกว่าจะมีการแต่งตั้งผู้อำนวยการตามพระราชกฤษฎีกานี้ ภายในกำหนดเวลาไม่เกินหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันที่พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งศูนย์ความเป็นเลิศด้านชีววิทยาศาสตร์ (องค์การมหาชน)ฯ ใช้บังคับ คณะกรรมการบริหารศูนย์ความเป็นเลิศด้านชีววิทยาศาสตร์จึงควรเร่งรัดให้มีการสรรหาผู้อำนวยการศูนย์ความเป็นเลิศด้านชีววิทยาศาสตร์โดยเร็วต่อไป

(ลงชื่อ) อัคร จารุจินดา

(นายอัคร จารุจินดา)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

^๓ ข้อ ๒๑ ในกรณีตำแหน่งผู้ปฏิบัติงานว่างลง หรือผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ หรือเป็นกรณีของตำแหน่งที่กำหนดขึ้นใหม่และยังไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งนั้น ให้ผู้อำนวยการมีอำนาจสั่งให้ผู้ปฏิบัติงานที่เห็นสมควรรักษาการในตำแหน่งนั้นได้เป็นการชั่วคราว และให้ผู้นั้นมีอำนาจหน้าที่ตามตำแหน่งที่ตนรักษาการ ในกรณีมีระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่ง หรือมติใดกำหนดให้ผู้ดำรงตำแหน่งนั้นเป็นกรรมการ อนุกรรมการ คณะทำงาน หรือให้มีอำนาจหน้าที่อื่นใด ให้ผู้นั้นเป็นกรรมการ อนุกรรมการ คณะทำงาน หรือมีอำนาจหน้าที่ตามที่กำหนดนั้นด้วย

กรกฎาคม ๒๕๕๔